

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-95474873-100-64342753
Konu : Gemi Adamları G.S.S. Tescil İşlemleri

20.02.2023

GENEL YAZI

5510 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesinde yer alan geçiş sürecinin sona ermesi ile birlikte 01.01.2012 tarihi itibarıyla Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi (60/1/g) hariç diğer bentleri ya da fıkraları kapsamında genel sağlık sigortalısı ya da Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı alt bendi (3/1/10) ile aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişisi olarak sağlık yardımlarından yararlanmaktayken bu durumları sona eren ve yabancı bir ülkede sağlık sigortasından yararlanma hakkı bulunmayan, Türkiye’de ikamet eden Türk vatandaşları; sağlık yardımlarından yararlanma haklarının sona erme tarihini takip eden gün itibarıyla Kanunun 60/1/g bendi kapsamında tescil edilmektedir. Bu kapsamda tescil edilen kişilerin;

- 60 ıncı maddenin diğer bentleri kapsamında sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olunan kişi olarak sayılmaları,

- Başka ülke mevzuatı kapsamında sağlık yardımlarından yararlanmaya hak kazanmaları,
- İkametlerini başka bir ülkeye taşımaları,
- Vefat etmeleri,

Halinde bu kapsamdaki genel sağlık sigortalılığı sona ermektedir. Yukarıda belirtilen hususların yanı sıra 19.8.2019 tarihli ve 2019/17 No.lu Genelgemizin "**3.4.1.3. İkametlerini Yurt Dışına Aldıran Kişilerin 60/1/g Bendi Kapsamındaki Genel Sağlık Sigortalılığının Sona Ermesi**" başlıklı kısmında; *"... ikili sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmayan yabancı ülke bayrağını taşıyan gemilerde çalışanlardan AKS’deki ikamet adresi Türkiye olanların, sefer emri, hizmet sözleşmesi ve pasaport asıllarının istenmesi ve bu belgelerde yer alan bilgilerin kontrol edilmesi sonucunda yurt dışında bulunduğu sürelerde Kanunun 60/1/g bendi kapsamında yapılan tescil işlemi ülkemizde bulundukları tarihlere göre sona erdirileceği"* belirtilmiştir.

01.12.2021 tarihli ve 36091535 sayılı Genel Talimatımızda da; 5510 sayılı Kanunun 60/1/g bendi kapsamındaki tescillerinin sonlandırılmasını talep edenlerin, sefer emri belgesi yerine geçmek üzere, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca çıkarılan 2018/1 sayılı talimat ekinde yer alan ilgili liman başkanlığınca onaylanmış *"Gemi Adamı Deniz Hizmet Çizelgesi"* nin ibraz edilmesini talep etmesi ve bu belgede yer alan "Gemiye Katılış" ve "Gemiden Ayrılış" tarihlerini esas alarak genel sağlık sigortası tescillerinin düzenlenebileceği belirtilmiştir. **Bununla birlikte bu belgeyi temin edemeyen gemi adamlarının söz konusu belgeye esas teşkil eden ve gemi kaptanı veya şirket tarafından düzenlenen "deniz hizmet belgesini" ibraz etmeleri halinde bu belgede yer alan "Gemiye Katılış" ve "Gemiden Ayrılış" tarihlerini esas alarak genel sağlık sigortası tescil kayıtları düzenlenebilecektir.**

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Buna göre, Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerimize/Merkezlerimize Kanunun 60/1/g bendi kapsamındaki genel sağlık sigortası tescil kayıtlarını düzenlenmesi amacıyla müracaat eden gemi adamlarının 19.08.2019 tarihli ve 2019/17 No.lu Genelgemizde yer alan hizmet sözleşmesi, pasaport veya yurt dışına giriş çıkış belgesi ile birlikte sefer emri/deniz hizmet çizelgesi/deniz hizmeti belgelerinden birini ibraz etmeleri halinde gemi adamının seferde olduğu süreleri kapsayan yurt dışında olduğu sürelerle ilişkin genel sağlık sigortası tescil kayıtlarının silinmesi ve bu sürelerle ilişkin kayıtların kapsam dışı programına kaydedilmesi gerekmektedir.

Bu doğrultuda genel sağlık sigortası tescil kaydını sildirmek isteyen gemi adamının getirdiği belgelerin incelenmesinde;

- Önce yurt dışına çıkması daha sonra gemiye katılmış olması halinde (kişi yurt dışında gemiye katılmış) *gemiye katılış*,
- Önce gemiye katılması sonra yurt dışına çıkması halinde (Türkiye'de gemiye katılmış daha sonra yurt dışına çıkmış) *yurt dışına çıkış*,
- Önce yurda giriş yapması sonra gemiden ayrılması halinde (Türkiye'ye giriş yapmış ancak gemi adamı olarak çalışmaya devam etmiş) *yurda giriş*,
- Önce gemiden ayrılması sonra yurda giriş yapması halinde (gemiden yurt dışında ayrılmış) *gemiden ayrılış*,

tarihlerinin esas alınarak işlemlerin tamamlanması gerekmektedir. Yukarıda anılan hususlar ile birlikte gemi adamından talep edilecek hizmet sözleşmesinin gemi adamının gemiye katılmadan önceki tarihte imzalanmış olması gerekmektedir. Ancak gemi adamı hizmet sözleşmesi sona erdiği tarihten sonra gemi adamının gemiden ayrılması veya yurda giriş yapması halinde bu süreler dikkate alınabilecektir.

Örnek 1: 60/1/g bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olan Bay A, 01.05.2018-01.11.2018 tarihlerini kapsayan hizmet sözleşmesi ile gemi adamı olarak çalışmaya başlamıştır. Bay A'nın ibraz ettiği deniz hizmeti belgesinde; 04.05.2018'de gemiye katıldığı, 08.10.2018'de gemiden ayrıldığı; pasaportunda veya yurt dışı giriş çıkış belgelerinde yurt dışına 12.5.2018'de çıktığı, yeniden yurt içine 10.10.2018'de girdiği görülmüştür. Buna göre gemi adamı olarak yurt dışında hizmeti bulunan Bay A'nın yurt dışına gemi adamı olarak çıktığı 12.05.2018-08.10.2018 tarihleri arasındaki genel sağlık sigortası tescil kayıtlarının silinmesi gerekmektedir.

Örnek 2: 60/1/g bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olan Bay B 01.03.2019-01.06.2019 tarihlerini kapsayan hizmet sözleşmesi ile gemi adamı olarak çalışmaya başlamıştır. Bay B'nin ibraz ettiği Deniz hizmeti belgesinde 12.03.2019'da gemiye katıldığı, 18.6.2019'da ise gemiden ayrıldığı; pasaportunda veya yurt dışı giriş çıkış belgelerinde yurt dışına 9.3.2016'da çıktığı, 18.6.2019'da girdiği görülmüştür. Buna göre gemi adamı olarak yurt dışında hizmeti bulunan Bay B'nin 12.03.2019-18.06.2019 tarihleri genel sağlık sigortası tescil kayıtlarının silinmesi gerekmektedir.

Örnek 3: 60/1/g bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olan Bay C 05.07.2020-05.10.2020 tarihlerini kapsayan hizmet sözleşmesi ile gemi adamı olarak çalışmaya başlamıştır. Bay C'nin ibraz ettiği deniz hizmeti belgesinde 08.07.2020'de gemiye katıldığı 19.09.2020'de gemiden ayrıldığı, pasaportunda veya yurt dışı giriş çıkış belgelerinde yurt dışına 08.07.2020'de çıktığı, 10.9.2020 tarihinde girdiği görülmüştür. Buna göre gemi adamı olarak yurt dışında hizmeti bulunan Bay C'nin 08.07.2020-10.09.2020 tarihleri genel sağlık sigortası tescil kayıtlarının silinmesi gerekmektedir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Örnek 4: 60/1/g bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olan Bay D 04.03.2021-04.09.2021 tarihlerini kapsayan hizmet sözleşmesi ile gemi adamı olarak çalışmaya başlamıştır. Bay D'nın ibraz ettiği deniz hizmeti belgesinde 04.03.2021'de gemiye katıldığı, 01.09.2021'de gemiden ayrıldığı, pasaportunda veya yurtdışı giriş çıkış belgelerinde yurt dışına 08.03.2021'de çıktığı, 15.04.2021'de girdiği ve 20.04.2021'de yeniden yurt dışına çıkıp, 10.09.2021'de tekrar Türkiye'ye girdiği görülmüştür. Buna gemi adamı olarak yurt dışında hizmeti bulunan Bay D'nin 08.03.2021-15.4.2021 ile 20.04.2021-01.09.021 tarihleri genel sağlık sigortası tescil kayıtlarının silinmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, 2019/17 No.lu Genelgenin "**3.4.1.3. İkametlerini Yurt Dışına Aldıran Kişilerin 60/1/g Bendi Kapsamındaki Genel Sağlık Sigortalılığının Sona Ermesi**" kısmında yer alan "... ikili sosyal güvenlik sözleşmesi gereğince sigortalı olanların, sözleşmeli ülke mevzuatına tabi olarak sigortalı olduğunu belirtir (çalışılan ülke sigorta kurumlarınca düzenlenmiş ya da çalışılan ülkedeki Türk konsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikler gibi temsilciliklerden alacakları) hizmet belgesini veya iş yerlerinden alacakları sigortalılık sürelerini gösterir bonservisleri ile gemilerde çalıştıklarını gösterir belgelerde kayıtlı bulunan çalışma izinlerinin Türkiye'de yeminli tercüme bürolarınca yapılmış tercümelerini Kuruma ibraz etmeleri halinde, bu belgelerde belirtilen sürelerde Kanunun 60/1/g bendi kapsamında yapılan tescil işlemi, güncellenir ya da sona erdirilir..." hükmü doğrultusunda gemi adamlarının sağlık yardımlarını kapsayan ikili sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülke bayrağını taşıyan gemide çalışması halinde sözleşmeli ülke mevzuatına tabi olarak sigortalı olduğunu belirtir belgeleri ibraz etmeleri halinde bu belgelerde yer alan süreler dikkate alınarak 60/1/g bendi kapsamındaki genel sağlık sigortası tescil kayıtları güncellenebilecektir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Zeki ÖZDEMİR
Genel Müdür V.

Dağıtım:

Gereği:

Tüm Taşra Teşkilatına

Bilgi:

Tüm Merkez Teşkilatına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.